

Camí cap a la igualtat d'oportunitats

El 8 de març és un símbol per a les dones de tot el món. Quan estem a punt de complir el primer centenari dels tràgics fets que recorda aquesta jornada, el Dia Internacional de la Dona Treballadora encara té moltes raons per existir i moltes discriminacions per esborrar definitivament d'una societat amb igualtat d'oportunitats.

Orígens de l'efemèride

El naixement del Dia Internacional de la Dona treballadora no radica en un esdeveniment aïllat com és la manifestació de les obreres del sector tèxtil novaiorquès, ni en l'incendi en una fàbrica de l'esmentat sector on moriren més d'un centenar de dones, sinó que ha d'enquadrar-se en un context històric i ideològic molt més ampli.

En el sector tèxtil, les dones constituïen la majoria de mà d'obra. Les condicions en què treballaven eren deplorables. La jornada laboral era de vuit del matí a sis de la tarda, amb un descans de mitja hora per menjar. Les hores de treball setmanals, que normalment eren cinquanta-sis, podien arribar fins a les setanta hores en l'estació amb més activitat.

Des de l'any 1909 comencen les reivindicacions i les vagues, procés salpicat de negociacions, acords i desacords, i que culmina en el 1911 amb l'incendi a la fàbrica Triangle Shirtwaist Company, on la majoria d'empleats eren noies immigrants entre els 16 i els 24 anys. El saldo de la tragèdia van ser 146 morts dels quals 123 eren dones. Els caps mantenien les portes tancades per evitar els robatoris, la qual cosa impedí la sortida de les treballadores.

Les primeres celebracions del Dia de la Dona Treballadora foren, per part de les socialistes nord-americanes, el darrer diumenge de febrer de 1908. A Europa l'any 1910 en la II Conferència Internacional de Dones Socialistes Clara Zetkin proposà l'establiment del Dia Internacional de la Dona per tal de promoure el

sufragi femení, a més de la pau i la llibertat. Així doncs el 19 de febrer de 1911 les europees celebraren la diada.

El Dia Internacional de la Dona queda fixat en la data del 8 de març a partir de la sortida al carrer (en protesta per la manca d'aliments) de les dones russes el 8 de març de 1917. El sentit de la diada respon a la lluita de les treballadores per tal d'obtenir millores laborals i socials. Al llarg del s. XX el Dia de la Dona s'utilitzà per reivindicar principalment el dret al vot femení. L'any 1977, les Nacions Unides van adoptar una resolució convidant als països a dedicar un dia a la celebració dels drets de les dones i de la pau internacional. El 8 de març va esdevenir la data escollida com a Dia Internacional de la Dona a la gran majoria dels països.

Dona treballadora al segle XXI

La situació de la dona treballadora encara està molt lluny de la igualtat d'oportunitats respecte als homes. Hi ha moltes precarietats que encara es fonamenten en un model de societat molt ben après i interioritzat, on els homes i les dones tenen uns rols definits, i que costa de canviar. La situació s'agreuja si som dones i som joves, i també si a més, som immigrants.

Aquest model de societat fa que, tot i que la taxa d'atur és semblant tant en el cas dels homes com de les dones (del 9%, però havent pujat més l'atur entre els homes que entre les dones)¹, elles continuen assumint molts cops una doble jornada: en plena crisi, només el 35% dels homes desocupats col·laboren en les tasques de la llar.

La discriminació salarial és encara avui dia una realitat. L'Institut de la Dona demostra any rere any, amb les dades de l'INE, que la diferència de sou entre homes i dones afecta tots els sectors (indústria, serveis,...). A més, les dones solen treballar en llocs de feina que destaquen per sous molt baixos (no arriben ni a ser mileuristes), i per tenir condicions precàries.

¹ L'any 2008 la taxa d'atur estimat a Catalunya va ser del 9% de la població activa. De població desocupada, s'ha registrat un increment interanual del 40,6%. L'atur masculí ha augmentat un 63,6% i el femení, un 18,9%. El grup d'edat de 16 a 24 anys mostra el major creixement, tant en homes (75,5%) com en dones (21,7%). Font: IDESCAT, 2 de febrer de 2009.

Soy Belén, tengo 19 años y soy peluquera, una profesión que elegí porque me gusta, si no fuera por las condiciones de trabajo que estoy viviendo.

Estoy trabajando ya dos años en una peluquería, no tengo contrato. Con esto quiero decir que no estoy dada de alta, ni cotizo para un futuro. Al principio pensé que era una buena oportunidad, que me venía muy bien para coger práctica mientras estaba en la academia estudiando estética y al paso me sacaba algo de dinero para mis gastos, quedamos en que iban a ser los fines de semana pero cada vez tengo que ir más días entre semana, festivos,... perdiendo en algunas ocasiones tiempo de estudio, por lo que me siento cada vez más perjudicada.

Hay algunas cosas que no las veo bien, como el que mi jefa, me llame 30 minutos, luego está el tener que ir algunas veces a comprarle cosas al Mercadona, a la zapatería... Ahora pienso que me sería más útil buscar algo de media jornada con contrato y un sueldo fijo. En la peluquería me siento un poco explotada, pues cobro cuando mi jefa quiere y lo que a ésta le parece, sin que guarde relación el dinero con las horas trabajadas.

(Belén, Miguelturra)

Llevo 9 años currando en una empresa textil. Empecé en la recepción y desde hace años me encargo de producción, a nivel informático. El querer sacar más beneficios y la famosa crisis económica, ha hecho que de un tiempo para acá el jefe ahorre dinero como sea, y la forma más fácil es echando a gente. Eso ha hecho que en estos últimos tres años haya asumido la recepción y la producción. A principios de año, una compañera estuvo de baja maternal y también tuve que asumir su tarea. Total, ¡un estrés! sentirte con más tareas de las que una puede hacer, presionada, con la sensación de hacerlo rápido y corriendo,... el trabajo de tres por un único sueldo, ¡un chollo!

Susana (Federació de Besòs-La Pau)

Altres factors que demostrin que encara queda molt per fer en aquesta lluita per la justícia i la igualtat són l'assetjament sexual i laboral que continuen patint les dones, un model d'organització social que dificulta la conciliació de la vida familiar, laboral i social...

Treballem per la igualtat

Tot i així, nosaltres com a militants obreres i cristianes, seguint el missatge alliberador de Jesús de Natzaret, continuem lluitant perquè totes les persones siguem dignes i lliures. Per això, els i les joves de la JOC volem continuar posant-nos en acció junt amb altres joves, i fent petites coses en el dia a dia, que ajudin a construir un altre món possible.

Sóc educadora infantil en una escola bressol d'un col·legi privat-concertat, que a més és cristià. El salari de las educadores, al sector privat, és bastant deficitari, per conveni cobrem uns 650€ nets, però per treballar en una privada-concertada el sou s'augmenta en 100€ més. No és un sou amb el que es pugui pagar una hipoteca, un lloguer. Doncs bé, degut a això, un dia va arribar una companya de feina dient que deixava l'escola per treballar en una altre lloc (botiga, supermercat...) que no li agradava i no tenia res a veure amb la seva feina, però li havien apujat la hipoteca i amb el seu sou i el de la seva parella no tenien suficient per totes les despeses. Totes les que formàvem part de l'equip educatiu ens vam unir i vam iniciar un procés d'acció. Vam demanar parlar amb l'equip directiu per demanar un augment de sou. Al mateix temps, ens vam informar de les mobilitzacions que s'estaven duent a terme des del sector de les educadores infantils per canviar els convenis.

Un cop organitzat això, vam actuar per dues bandes:

1. Després de la reunió, l'equip directiu ens va apujar el sou 100€ més (cobrant així 750€ nets). Van dir que això era el que podien fer econòmicament i que ens oferien

també el valor emocional d'estar pendents de nosaltres (realment ho fan).

2. D'altra banda, ens vam sumar al col·lectiu d'educadores infantils participant de les reunions i manifestacions que es van fer.

El resultat a hores d'ara és que la nostra companya es va quedar al col·legi i que ens mantenim informades sobre el tema del conveni.

Yolanda (Federació de Nou Barris)

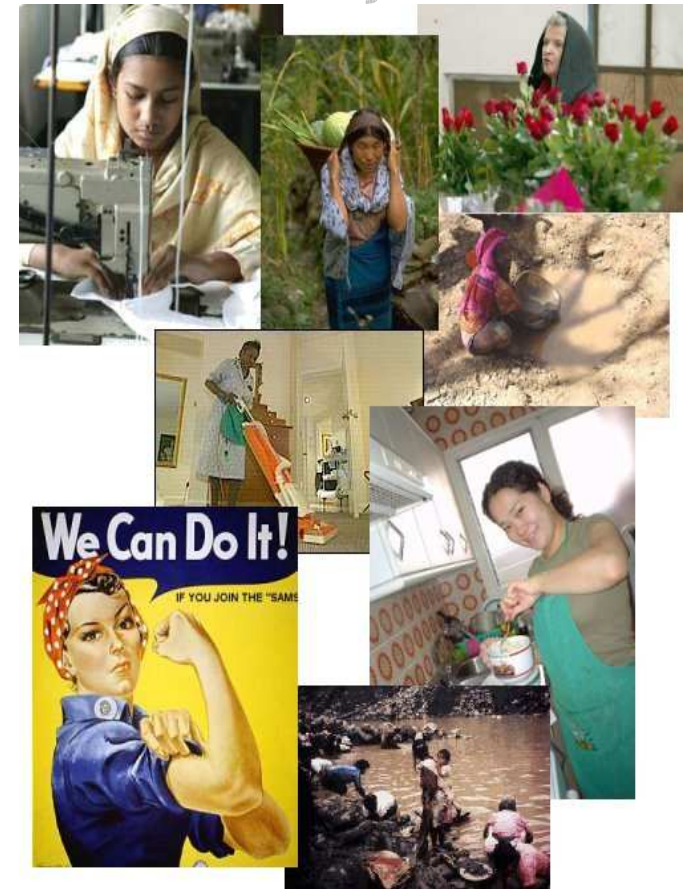
...Cuando nos enteramos de que estábamos embarazados en agosto del 2006 comenzamos a darle vueltas a nuestra situación vital: en nuestras realidades laborales no encajaba tener tiempo para dedicar al cuidado de una nueva criatura. Así que iniciamos un proceso de cambio que comenzó el Javi dejando la cooperativa y después yo con la excedencia y las opos.

Él comenzó una etapa de paro, que a los meses de nacer la Sol se comenzó a hacer durilla, bueno, quien ha estado en paro de larga duración supongo que sabe de lo que hablo. En fin, que vivíamos de ahorros, de mi subsidio de maternidad hasta que se acabó y de pequeños trabajos que iba haciendo el Javi. Durante este tiempo, curiosamente, yo tenía muy presente la cita del evangelio de "los pájaros no trabajan pero el Padre les da de comer" y en momentos de cruz del Javi con el paro, recuerdo que lo teníamos muy presente.

Él estaba implicado muy a fondo con el tema de la revista en el Instituto del Besòs, yo empecé con mi objetivo de cambiar de curro y prepararme unas oposiciones, y los dos estábamos implicados con la crianza de la Sol. Aunque no trabajábamos para obtener un sueldo teníamos muy presente que estábamos trabajando por la construcción de la sociedad que Jesús quería, y eso nos daba cierto sosiego en los momentos más duros. Jesús dice *Id y anunciad que el reino de los cielos está cerca*, y eso era lo que nos vertebró el curso pasado de una manera especial, poniendo en el centro a personas como la Sol, las chicas del IES, nosotros mismos como pareja...

Laura (Federació de Besòs-La Pau)

8 de Març de 2009

**DIA
INTERNACIONAL
DE LA DONA
TREBALLADORA**